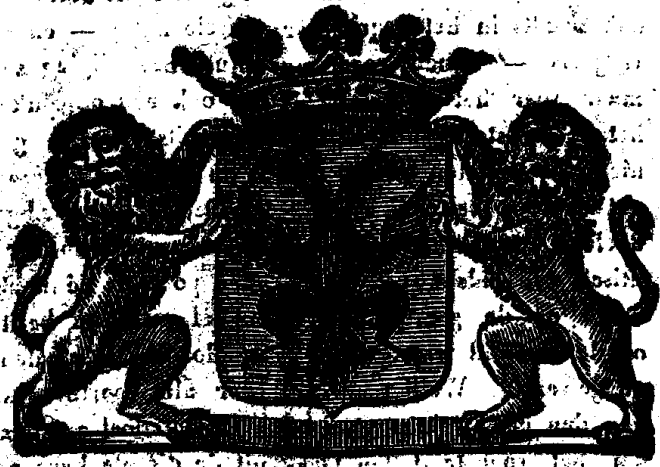

ARNHEMSE

COURANT

De prijs der Courant, geregeld vijfmaal weels wordt uitgegeven, en wel op Zondag, Dinsdag, Woensdag, Donderdag en Zaterdag, is f 5 in de drie maanden.

DONDERDAG 25 MAART.

De prijs der Advertentien is, van een tot vijf regels f 1.00, en voor elken regel daarboven, 20 centen behalve 35 tenten regelmaat, voor elke plaatsing.

Buitenlandsche berigten.

RUSLAND en POLEN.

och *Thalberg* te Warschau; hij zal hier morgen een concert geven. (Pr. St. Z.)

ITALIE.

Rome, 12 maart. Bergisteren is de graaf *Gneiss* hier met dépêches uit Berlijn aangekomen. Naar gezegd wordt, is men het nog niet eens over de keuze van den conditor; ook schijnt de reis van den aartsbischoep naar Rome nog verschoren te zijn; gelijk het hier dan overigens ook laat aanzien dat de onderhandelingen nog lang slepend zullen blijven. Tot regeling der herkelijke aangelegenheden in Portugal is, eenige dagen geleden, de Portugische gezant te Parijs, vizconde de *Carreira*, hier aangekomen. (A. Z.)

SWITSERLAND.

Bern, 12 maart. Landdag is den 15de maart bijeengekomen. Het eerste onderwerp was de Fransche referentie, welke in de vergadering nitesarotte en was; schied in gematigde uitdrukkingen, op gunste van Aargau verklaarde. Daarop werd de afgevaardigden beëdigd, en vervolgens het bericht van het voorzittend kanton voorgelezen, hetgeen overigens geen nieuwe daadzaken mededeelt. Daarna werden op verlangen van Uri twee petitiën voorgelezen, de eene van de voormalige hoofden der kloosters, de andere van verscheidene uitgewaakten Aargau, beide strekkende tot intrekking van het kantonaal besluit van 13 januari, herstelling der kloosters, azening van bonds commissarissen naar Aargau, tenuitvoerzetting der vervolgingen, enz. Vervolgens wordt het woord verleend aan die kantons welke een buitengewoon landdag hebben verlangd. Uri, Schwyz, Unterwalden, Zug, lieten zich nadrukkelijk tegen het gedrag van Aargau, bestempelen het als geen bondsscheennis en dringen aan intrekking des besluits van 13 januari. Freiburg doet een meer verzcheidende taal en beschouwt in de laatste plaats slechts dwalende breedders, die eehier door intrekking des besluits op den regten weg moeten worden teruggebragt. Nonschurg doet zich aan die beschouwing toe. In de tweede zitting kreeg Aargau het woord. De afgevaardigde ontwikkelde in eene rede die drie volle uren duurde de historische en staatsrechtelijke gronden waarop Aargau had gehandeld. Hij beweerde dat de intrekking van het kanton de opheffing der kloosters noodzakelijk maakte. Daarop bevestigde Zouich dat de intrekking van het kanton de opheffing der kloosters noodzakelijk maakte. Daarop bevestigde Zouich dat de intrekking van het kanton de opheffing der kloosters noodzakelijk maakte. Daarop bevestigde Zouich dat de intrekking van het kanton de opheffing der kloosters noodzakelijk maakte. (P. A. Z.)

OOSTENRIJK.

Wenen, 14 maart. Gisteren is de Fransche gezant, graaf *St. Aulaire*, van hier naar Parijs vertrokken. De Russische gezant v. *Tatitschiff* zal, ofschoon nog niet aangekomen, naar St. Petersburg in de komende dagen aankomen. Men vrees dat hij, wegens zijne ziekte, gezondheid en hooge jaren, wellicht niet meer naar Parijs terugkeren zal. (Allg. Zeit.)

DUIETSGELAND.

De Angsbarger *Allgemeine Zeitung* meldt van den 12den. Naar men vermoedt, zal nog in deze maand de afgevaardigden worden beslist, of, ten behoeve der aanlegging van een vesting in Zuid-Duitschland, in welke plaats de afgevaardigden fondsen, door een oorspronkelijk besluit, een bondsscheening zullen worden bijeengebragt.

ENGLAND.

Londen, 20 maart. Het Parlement heeft gisteren avond beraadslaagd over de voorstel van wet, ter instandhouding van de voor eenige jaren ingebrachte verordeningen omtrent het armen-wesen. Volgens het oorspronkelijke ontwerp, zouden deze verordeningen voor den tijd van 10 jaren verlengd worden; doch, ten gevolge van den ernstigen tegenstand, welke de maatregel van verschillende kanten ontmoet, hebben de ministers zelve die bepaling gewijzigd en den tijd der verlenging verminderd tot vijf jaren. Deze wijziging schijnt vele leden overgehaald te hebben, om in de voordragt te berusten; althans de pogingen, om de bill te doen verwerpen en alzoo de bedoelde verordeningen, welke gestreng uitvoering tot vele klagen, en hier en daar zelfs tot woelingen, afleiding geeft, te doen vervallen, zijn mislukte. De ministers zijn echter door verscheidene sprekers ernstig verwondt, om een gestreng toezigt te houden op de beambten, die met de uitvoering der wet belast zijn.

De schepen de *Sir James Cockburn* en de *Eclipse*, naar de Zuidzee ter walvischvangst uit geweest zijnde, zijn gisteren teruggelkomen. Het eerstgenoemde schip is drie jaren en tien maanden uit geweest, en brengt eene volle lading van 2550 vaten traan mede. De *Eclipse* is slechts twee jaren en vier maanden uit geweest, en heeft 2250 vaten. De *Surprise*, welke verleden week terug is gekomen, is 3 jaren en 1 dag uit geweest, en heeft 2540 vaten medegebragt. De drie schepen hebben dus in zamen den voorraad van traan met 7340 vaten verrijkt, hetgeen waarschijnlijk eene verandering in den prijs veroorzaken zal.

FRANKRIJK.

Parijs, 20 maart. Nadat in de zitting van eergisteren vele gedeputeerden den heer *Thiers*, in vrij hevige bewoordingen, het maken van zware onkosten, door de oprigting van onderscheidene regimenten infanterie en kavallerie, zonder daartoe de noodige volmagt te hebben ontvangen, hadden verweten, heeft de genoemde staatsman in de zitting van gisteren eene nederlaag ondergaan, doordien de Kamer der gedeputeerden geweigerd heeft, een krediet van 5,000 franken goedtekeuren, hetwelk door denzelfden, tijdens hij aan het hoofd van het ministerie stond, was verleend geworden aan den heer *Caps de la Penillide*, voor eene buitenlandische zending. Op grond, dat die zending geheel onnoodig is geweest, heeft de heer *Liberhalle* voorgesteld, de verlanget som te weigeren, en de Kamer heeft met bijna algemeene stemmen dit voorstel aangenomen. De verlanget som van de heer *Thiers* bevelen uitgaven zijn echter goedgekeurd.

Bij het ministerie van marine houdt men zich thans onledig met het opstellen van een ontwerp van wet, omtrent eene onmiddellijke vertegenwoordiging van de koloniën in de Kamer der gedeputeerden. De te dien einde benoemde commissie is dezer dagen bij de ministers geroepen geworden, om de noodige inlichtingen, te geven.

Parijs, 21 maart. Behalve den post van 5000 fr., ten behoeve van eenen naar de Westindien gezonden dagbladschrijver, den heer *Caps de la Penillide*, zija de door het ministerie *Thiers*, zonder voorafgaande bewilliging der wetgevende magt, gedane uitgaven, ten beloope van ruim 140 millioen franken, thans door de kamer der gedeputeerden goedgekeurd gemorden. Naar het schijnt, zal de genoemde som van 5000 fr. voor rekening der afgetredene ministers blijven. De dagbladen van de naam des heeren *Thiers* en *Liberhalle* zijn door de Kamer der gedeputeerden goedgekeurd.

hierover, dat geen der tegenwoordige bewindslieden een woord heeft gezegd ter verdediging van de bedoelde maatregel.

Alle de afgevaardigden, welke de verordeningen hebben voor eenige dagen van gisteren over een onderstelde nota van ons kabinet; in bij van lord *Palmerston* de terugroeping van lord *Ponsonby* heeft gevorderd, wiens kulprijke iemmer in het werk zijn gesteld, om de onderhandelingen te verwarren, op het oogenblik, dat zij den meest gunstigen keer scaenen te nemen. Men voegde er bij, dat deze nota gezamenlijk door de drie kabinetten van Parijs, Weenen en Berlijn zou zijn ingezonden; doch men weet thans stellig, dat de heer *Guizot* zich in geene deele met dezen eisoh heeft gemocij. Eenige mondclinge vertogen zijn door den Oostenrijkschen vertegenwoordiger aan lord *Palmerston* gedaan. Hij heeft den Engelschen minister te kennen gegeven, heeter de heer *Metternich* ontvreden was over het gedrag van den Britschen agent. Wij zullen er evenwel bijvoegen; dat, volgens particuliere berichten uit Londen, lord *Palmerston*, in spijt van prins *Metternich*, te Konstantinopel is afgereisd. Hij heeft vele deelgenooten in de beide kamers van het parlement, en een groot deel der Engelsche marine, gedurende de laatste cruise in het Oosten, heeft gehad, aan zijne kulprijke en onderhandelingen toe. Indien het ministerie hem terug riep, zou het zich eenen vriend berokkenen, die hetzelfde later een kuitken averwerpen.

Overigens blijkt uit alles, dat er geen nieuw protocol te Londen is getekend; om de stelling der Dardanelen te regelen. De Engelsche dagbladen, heden afhier ontvangen, melden, dat de heer *Guizot* geweigerd heeft dit te tekenen, zoolang de vier moegendheden de nieuwe moesjalijkheden, door de weigering van *Mehemed Ali*, om zich aan de vernederende voorwaarden, hem door den hait-steriff opgelegd, te onderwerpen, niet hebben uit den weg geruimd.

De prins de *Joubert* moet thans kort naar Brussel vertrekken, alwaar hij eenige dagen bij zijne zuster, de koningin der Belgen, zal vertoeven, alvorens het bevel over de *Belle Poulle* weder te gaan opvatten.

Het dagblad *Le Toulonnais* verzekert, dat door het ministerie het bevel is uitgevaardigd, om alle uitgeruste en in staat van disponibiliteit zijnde schepen, die zich op dit oogenblik in de noordelijke havens bevinden, in die van Toulon te doen binnenvoeren. Men wil de geheele Fransche vloot op onze reeds zamentrokken; dit bestaat thans in verband met de steun verrijking der vloot in de Middelen. Het 6de regement ligt in Algiers, heeft bevel ontvangen om gereed te staan, om naar Africa te vertrekken. Vier schepen zijn bestemd tot het overvoeren der troepen, die aan de austaande expeditie deel zullen nemen. Twee daarvan zullen te Port-Vendres de soldaten gaan insamen, uit het midden en uit het westen komend; de twee anderen zullen rechtstreeks van Toulon naar Algiers stevenen, met de troepen, die aldaar zullen doostekken.

BELGIË.

Brussel, 23 maart. De Belgische afgevaardigden houden zich bezig met de behandeling van de ministerie en het parlementaire zaken. Men dringt de gebroeders *De Meuse* en *De Meuse* op den handel om in de gebroeders *De Meuse* en *De Meuse* te treden. Men verzekert, dat de gebroeders *De Meuse* en *De Meuse* onderlinge overeenstemming hebben bereikt, om de minister van justitie te verzoeken, dat hij voorstelde een wetsontwerp tot aanlegging der bepalingen van het strafwetboek, nopens

valseheid in handel, en bankpapier. Het doel der re-
chtvaardigheid is het verschil van gevoelens, het welk,
blijkbaar een belangrijk proces, dienaangaande
tusschen het hof van Cassatie en twee hoven van assises
bestaat, door dit wetsontwerp een einde te maken.

Nederlandse berichten.

Amsterdam, 22 maart. Men schrijft ons, dat
de Z. M., een besluit is genomen, waarbij de leeraars
der onderscheidene gezindheden zijn aangeschreven, om
gebeden op te zenden voor de gelukkige verlossing van
H. K. H. mevrouw de prinses Frederik der Nederlanden.

Rotterdam, 22 maart. Heden namiddag circa half
5 ure, heeft er een verschrikkelijk ongeluk nabij deze
stad plaats gehad. Door eene windvlaag is de eerepoort
aan de Heul, aldaar opgericht ter gelegenheid van de
aanstaande komst des konings hier ter stede, ter neder
geklagen, tengevolge waarvan vier personen deerlijk
zijn gekwetst, vreesende men voor het levensbehoud
van twee derzelve, die dan ook onmiddellijk naar het
gemaal zijn vervoerd geworden. (Rot. C.)

Amsterdam, 22 maart. De Staats-Courant bevat het
volgende:

's Gravenhage, 22 maart. Naar men verneemt, is
het bezoek, hetwelk Z. M. de koning, op aanstaanden
woensdag, aan de stad Rotterdam zoude geven, verscho-
ven tot maandag eerstkomende, den 22den dezer, ten
gevolge van eene ligte onpasselijkheid, bestaande in eene
zwelling der rechterhand.

Mengelwerk.

Duitsche romans en roman- schrijvers.

(Uit de Augsburger Allgemeine Zeitung.)

Wie staat niet verbaasd over de menigte romans die
wij bezitten? Wie verwondert zich niet over de vrucht-
baarheid, of liever de oprust, die steeds nieuwe voort-
brengt? Maar Duitschland wordt niet alleen door dien
zegen bezocht; ook Frankrijk en Engeland, ja het ge-
heele poëtische Europa schijnt tegenwoordig onder het
zelfde teeken van den dierenriem — misschien van den
waterman — te zweven.

Wij kunnen hier niet onderzoeken, waarom juist de
roman tegenwoordig zoo zeer wordt beoefend, of liever
waarom de dichterlijke geest der volken zich juist bij
zichzelf eenen vorm ontwikkelt. Maar wij wil-
len ook niet beweren dat de roman een herfstgewas der
poëtische kracht is; want tusschen deze asters en ro-
sinedrums bloeit eene bijna even rijke nieuwe lente
van liederen. Genoeg, het menschelijke leren is thans
voor de scheppende verbeelding even zoo verlichtend
geworden, als het voor het najagende hart altijd geweest
is; zich zelden meer bewust, of meer met zich bezig,
dan het vroeger was, spiegelt het zich gaarne in alle
vlakten en diepten, die de beelden terugkaatsen. Be-
gaafden en onbegaafden rusten niet, het in beelden en
schetsen der poëzij weder te geven. Hoe moeilijk is
die taak, hoe hoog moest de geslaagde volvoering wor-
den toegerekend! Maar in geene soort der poëtische of
beeldende kunsten hebben de voortbrengsels der on-
geroemden het werk des kunstenaars zoo zeer in de
schaduw gezet als in den roman. Hoe laag ziet men
op deze gedichten, hoe laag de poëtische rang en aan-
spraak van den roman is, zelfs dikwijls betwist. Mis-
schien omdat de roman zich zelden zoo verlaagd heeft.
Men kan zeggen, de roman wordt verlaten, maar
niet naar waarde geschat; zelfs zij die hem beminnen
misbruiken zijn genot. Dit gebied der poëzie, dat op
prozaïsche vlakke voor den toegang der menigte open
staat, wordt doorwoeld door hen, die hier de spade des
dichters aanwenden, wordt bemorst en ontveinigd
door de knede, die hier haar eikelroeder zoekt.

En toch, hoe ook de ware dichter van dit veld niet
wegblijven. Hier wordt nog het meest naar hem ge-
vraagd; hier weeft hij de menigte, waarbij de roman-
dichter ten minste als roman-schrijver geldt. Maar neem
ook de voortreffelijkste veld hier eenen zijns waardig-
gen kring. Wij mogen niet over het hoofd zien, dat
op deze groote markt van het geestelijk verkeer verschei-
dene standen zijn. En als het te beklagen is, dat hij
zoo veel trappen en verschillende rangen der algemeene
beschaving, de echte dichter niet door de gehaalde nalie
begrepen wordt, dan blijft aan den anderen kant toch
ook de gemeene pen in haren kring gebaannen en ver-
heft zij zich nooit tot de bechaafden.

Dit is voorzeker als een heilbrengend nadeel
aan te merken. Want niet alleen dat de dichter, die

niet de diepte van den nationalen geest zijne beelden put,
ook slechts in het begrip der geheele natie — en nu te
vergeefs — zinnen roept en zijne bevreemding zoekt;
maar voor het volk zelf is het ook een ongeluk, als
het de diepste openbaringen zijner uitstekendste geniën
niet kan genieten en verstaan, en zich naar deze niet
ontwikkelen kan; — een dubbel betreurenswaardig na-
deel in Duitschland, wiens vele stammen, zonder po-
litisch éénheidsbewustzijn, zonder politisch éénheidsge-
voel, op de gemeenschap van het geestelijk bezit en
op de eenheid van geestelijke aandoeningen worden te-
ruggevoerd. Wellicht moest, voor alle voortbrengselen
van den geest, juist de roman dit tot doel aannemen,
om het voor te stellen leven uit de diepste kern onzer
nationaliteit op te vallen, en een middelpunt in het ver-
heven en eenvoudige voor het begrip van allen te
vormen. In plaats hiervan, schijnt hij zijnen roem van
Duitsch te zijn juist daarin te zoeken, dat hij, in zijne
veelvormigheid en onbepaaldheid, de gelonwate afbeel-
ding van ons openbaar en gewellig leven geeft.

In het geheel genomen is de roman echter altijd eene
magt, ofschoon dan ook eene veelarmige, gedeeld wer-
kende. In Duitschland wordt verbaasd veel gelezen;
en ook zij die slechts weinig lezen, grijpen ten minste
naar romans en novellen. Zelfs den krieg der vromen
is in den laatsten tijd de stichting in het gewaad des
romans binnengetroden; ja de handen der vromen
verduimelen bijna alleen in Duitschland herhaalde uit-
gaven hunner romans. In de godsdienstige twisten ne-
men de heeren v. SANDAU en hunne tegenstanders den
roman tot scheids- en vrederegter. De koopman verkijkt
zich in zijne woestijn van actien gaarne aan de poëti-
sche beelden des levens, zoo als de kameel in de
woestijn van Sahara naar het bedriegelijke, verwijderde
waterschijnzel smacht. Hoe veel te leur gestelde ver-
wachtingen, ergerlijke verliezen, verdrievelijke begeer-
ten en booze voornemens zoekt de dame der wereld
in de losse bladeren des romans te verstrooien! En
welk eene nieuwe wereld, welke hoop en droomen,
onbestemde verlangens en hoogdravende zweperij, bla-
dert niet uit hetzelfde boek de zeventienjarige dochter!
Voor haar hangt de morgendauw nog aan deze centi-
foliën, die door de moeder slechts verplakt worden om
hare tullen en gazen eene rozengeur mede te deelen.
Ziet dien winkelbediende! met welk een ongeduld legt
hij zijnen vertaalden *Paul de Koek* ter zijde, om eenen
verlangden haring uit de ton te krapen! In een
wenigste niet de vigilienstemming te kunnen deelen,
waarmede het naalstertje des zaterdagavonds sprin-
kers *Non van Gnadenzell*, dat zij uit de leesbiblio-
theek gehaald heeft, onder haar hoofdkussen verbergt.

Maar de magt des romans is niet alleen eene uitwen-
dige, naar het verstand en den smaak der standen be-
rekenbare magt; zij is ook eene inwendige, werkzaam
door de haar ten dienste staande middelen. De roman
kent zijn regt op het leven, en bemagtigt zich van al
deszelfs rigtingen. Hij vergemoegt zich niet de verwik-
kelingen der dagelijksche hartstogten voor te stellen,
en ons in die tijden onder de verschrikkelijkste volken te
verplaatsen; hij stemt ook de harp der aandacht, hij
betreedt de banen der wetenschap en de werkplaatzen
der kunst, hij wikkelt ons in het weefsel der politiek,
en leidt ons binnen in de vragen der staatshuishouding.
Hij stemt zich, en verheft zich tot lyrische vlugt, of
breidt zich dramatisch in zamenkomsten uit. Hoe ge-
brokkiger dan de vorming, hoe valscher de geest, hoe
ouderiner het hart, hoe trouwlooser het karakter van
den romanschrijver is, hoe minder hij de tegenstrijdig-
heden des levens zal oplossen, de eindpunten van zoo
vele rigtingen verbinden, de uiteenlopende krachten
vereenigen zal. Zijn valsche oordeel, verkeerd inzicht,
onzuivere bedoeling en onvruchtbare hart zal hij op
de hunderden uitbreiden, die aan hem de uitgespannen
draden van zijn onpoëtisch weefsel verwarren.

Zoo zou derhalve de groote vruchtbaarheid onder li-
teratuur in het veld des romans geen reden te worden
zijn? Zou zij zonder eenig gewigt zijn? Van een meer
omvattend standpunt beschouwd, zou er wellicht aan dien
raadselachtigen rijkelom nog eene goede zijde vallen op
te merken. De geologen verhalen ons van eene periode
in de ontwikkeling der aarde, waarin het vaste land
door eenen reusachtigen plantengroei overdekt was. Deze
planten zouden uit den dampkring het opgehoopte kool-
stofgas tot zich hebben getrokken, door eene gele-
dige bewerking der luchtzuivering het vaste land voor
de ontwikkeling van een hooger ademend leven heb-
ben voorbereid, en toen zijn ondergaan, en om te
gevoelbaar deze verzoetheit oorspronkelijke bosschen als
stankolatenbedden worden uitgegraven. Zou de geest
eene mate zich niet op gelijke wijze van de stoffen tot

nigen, die zijne hoogere ontwikkeling in den weg staan.
Dan zouden wij die scheve gedachten, valsche begrippen,
eenzijdige oordeelvellingen, onzuivere fantasien, bedor-
ven verbeelding, ruwe hartstogt, valsche gevoel, kin-
derachtige zweperij en al de menschelijke waanstalighe-
den, als drossen en uitwerpsels van den hooger en sferen
van den Duitschen geest kunnen beschouwen, die, in
de ruischende bladeren der romans voorgesteld, een
bedruipend grondslag vormen.

Hier vinden wij terstond van zelf den maatstaf, waar-
mede op het politieke standpunt van dit dagblad de
nieuwe voortbrengselen der verhalende poëzie het best
zijn af te meten — namelijk uit het oogpunt onzer
nationale vorming en ontwikkeling. Dit oogpunt sluit
het aesthetische oordeel niet uit, maar omvat het. Want
ieder echt dichterlijk werk is eene nationale aanwinst,
die het tegenwoordige geslacht tot genot, en het volgende
tot eene grondslag om op voort te bouwen, verstrekt.
Daarenboven staat, naar het mij voorkomt, het aestheti-
sche gevoel ook in een geheimzinnig verband tot het
nationaal bewustzijn. Of zou het zonder betekenis zijn,
dat het aan de bevestiging van zich zelf verheide Duit-
sche natie, zoo moeilijk valt, een tegenwoordig voort te
brengen en te verstaan? Het geldt hier de opmerking,
of wij niet in denzelfden graad, waarin wij, vooral in
de poëzie, het kunstwerk leeren daarstellen en begrip-
pen, ook ons zelve als eene enkele nalie meer bewust
worden — namelijk als de zelfstandige deelen, die zich
tot een groot, geestelijk geheel bekeeren te vereenigen.
Ik zeg geestelijk, want wat in het kleine het kunst-
werk uitmaakt, in het groot de natie is geestelijk
in stof, maar de geest — zijn niet de miljoenen indi-
viduen des volks, maar het gevoel dat hen tot een
volk verbindt. Wie zou er aan twyffelen, dat de ge-
schiedenis met de Duitsche en Germaansche volken — met
de Duitsche natie nog iets anders heeft te verhooren?
Eene groote toekomst, eene ongewone ontwikkeling ligt
in deze veelvoudige krachten, in dit veelzijdig pogen en
streven — geestig, gemoedelijk, zianelijk — die uit
eene gemeenschappelijke natuur met onuitputtelijken
drang opwellen; en bij hun eigenzinnig uit elkander
streven, toch hun trachten naar één en hetzelfde top-
punt verraden. Want dat deze verschillende rigtingen
van den Duitschen geest, die van de vroegste tijden af
getracht hebben zich ieder op zich zelve zelfstandig te
maken, niet worden uitgeput, blijkt juist hieruit dat
hij, hoewel hij geene volksmassa is, be-
staand, maar die voortbrengselen van hem voorgesteld,
dat zij slechts in grootere en krachtiger kringen zoeken
te bereiken. Een vierde van eene eeuw van vrede heeft
getoond, hoe diepwellend en rijk de fysieke en morele
krachten dezer volken zijn, en de jongste dagen hebben
ons met eenige bliksemstralen de diepte verlicht, waarin
zich, uit de binnenste kern van onze Duitsche natuur,
eene nationale eenheid vormt, die zekertijk denig in de
geschiedenis zijn zal.

Laat ons derhalve iedere afschildering van zulke na-
tionale eenheid in de dichterlijke kunstwerken welkom
en gezegend zijn. De poëzie bevat immers, naar men
zegt, de droomen der volken. Het dus ver is slechts in
weinig voortbrengselen met eene rijkdom van geheel
bevredigende vorm gelukt. Even als in ons volk, zoo
is ook voor hem ieder innerlijk bestanddeel voor de be-
langrijkste verschijningen in menigte voorhanden: geest
en ziel, fantasie en hart, een diepe zin en heldere
blik voor het leven, gevoel van schoneheid voor de na-
tuur en gevoel van regt voor den staat. De dichterlijke
vorm ontbreekt slechts, waarin al deze elementen leer-
dig konden worden voorgesteld, een vorm, die groot-
tendeels uit het element des politieke levens der natie
ontstaan moest.

Dit voordeel hebben de Engelschen en Franschen op
ons voor. Beide elkander vijandige natien vertoelen toch
wederzijlig hunne romans, en die worden zij
in weinige tijden ontbreekt. Van onze voortbrengselen
is het ons weten de buitenlanders weinig of niets.
Waarom vertaalt men uwe romans niet? — vragen zij
spottend. Maar deze vraag bewijst te veel tot hun
nadeel, om iets te bewijzen. — Welk volk heeft eene
litteratuur van zulk eenen omvang en diepte als wij?
Maar hoe weinig had die litteratuur te beteekenen, als
wij ze naar de kennisgeving der andere volken, of
wel naar hunne vertalingen wilden afmeten? Want
men onze litteratuur buiten 's lands zoo gebrekkig kent
en onjuist begrijpt? — deze vraag kunnen wij hier niet
beantwoorden. — Evenmin willen wij het beklagen dat
men ons zoo weinig vertaalt. Duitschland zou groot
en eigenzinnig genot voor zijne groote dichter-
zijn, waren slechts de Duitschen trachten genoeg op hunne
genot en hunne nationaliteit. Wij beklagen het dat

